

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAFILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 233. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 »
Negyedévre ———— 6 »
Egy hóra ———— 2 »
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

A kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 3 órákor.

Csütörtök, október 11.

Mérsékelt hang.

Nagybecskerek, október 11.

(—s.) A Kassán lezajlott gazdasági kongresszus elé feszült figyelemmel és várakozással nézett az egész ország, mert az agrárius párt egy újabb zászlóbontását várta mi denki s egyszersmind a politikai agrárpárt programbevallását a közelgő általános választásokra, még pedig, egybehangzó jóslások szerint, meglehetősen harcias modorban.

Elismeréssel regisztrálhatjuk azonban, hogy eltekintve néhány disszonans hangtól, nagyban és egészben úgy a gazdasági, mint a felmerült társadalmi kérdéseket olyan higgadt objektivitással tárgyalták, a melyet szinte nem is várhattunk a mai harcias időkben.

Szinte azt lehetett következtetni, hogy az agráriusok reparálni akarják veszedelmes hirnevüket s mintegy békülékenyen mutatkoznak be az ország közvéleménye előtt.

Károlyi Sándor gróf szavakkal is kifejezte, hogy „a kereskedelem, ipar és földművelés jogosult igényei egyaránt megvédelmezendők, mert eme három tényező harmonikus összefüggésében rejlik a nemzeti fejlődés biztosítéka.”

Ha ezt a programponctot az agráriusok igazán komolyan vallják és szem előtt fogják tartani, úgy csakugyan érdemes és hasznos lehet működésük az országra nézve és nem fogják megosztani a nemzet erejét merkantil és agrár jelzőszavak alatt.

Mert hiszen ki ne viselné szíven mindazon kérdéseket, melyeket a kassai kongresszus felvetett, ha azoknak nyomán nem lappang semmiféle kapzsi osztályérdek és nem tör ki az átkos osztályharc.

Ha a mérsékelt elemek veszik kezükbe a vezetést, akkor ettől csakugyan nem kell félnünk s ebben a részben a

kassai kongresszus szinte garanciákat látszik nyújtani.

E mellett nagyon érdekesek voltak a kongresszus által felvetett kérdések és igen sok megszivlelendő eszmét hallottunk.

Igy Bujanovich Sándor fejtegetései a magyar birtokos középosztály helyzetéről és neveléséről s buzdítása, hogy produktív életpályákra lépjenek a birtokos családok fiai, letéve előítéleteikről, továbbá a munkások érdekeinek felkarolása, a gazdák hitelének rendezése, általában a „kis ember“ védelme és nem a nagybirtokosság dédelgetése, a mi az agrárius irányok rendes kinövése szokott nálunk lenni.

Szándékosan hagytuk utoljára, mert különös fontosságot tulajdonítunk neki, Torma Miklós felszólalását ama nagy nemzeti feladatot illetőleg, mely Erdély birtokosaira hárul.

Az erdélyi magyar közbirtokosság pedig tudvalevően pusztulásnak indul, ami ott a nemzeti vidékeken kétszeres nagy veszedelem.

A román pénzüzetek ravasz rendszerezéssel arra utaznak hitelügyleteikkel, hogy mentül több föld kerüljön román kézre.

Ez ellen megvédelmezni az erdélyi magyar közbirtokosságot és az államot csakugyan nemzeti feladat, melynél szöveget a gazdasövetség sem találhatna.

Ilyen kérdések úgy kellene, hogy egyesítsék a merkantilokat és agrárokat egyaránt, mert ott a veszedelem, uraim, a délkeleti Kárpátok mentén s nem a budapesti gabonatörszén!

A polgári perrendtartás reformja. A perrendtartás küszöbön álló reformjáról Plósz Sándor igazságügyminiszter a képviselőház elé terjesztett jelentésében a következőket jelenti: Miután a polgári perrendtartás előadói tervezetére, melyet 1893. évben, mint egyetemi tanár az akkori

igazságügyminiszter megbízásából Plósz Sándor készítette, a beérkezett vélemények még az 1898 ik év folyamán feldolgoztattak, az 1899 ik évben megindult az előadói tervezet átadása, ezen vélemények és a sommás eljárás terén tett újabb tapasztalatok alapul vétele mellett. Az átadogatás folyamán az előadói tervezetbe fölvetette a házassági ügyekben követendő eljárást és a fizetési meghagyásos eljárásnak az 1893. évi XIX. t. cikk módosításával történt szabályozását is. Mihelyt az átadogatás be lesz fejezve, a tervezet megvitatása végett szaktanácskozmányt szándékozik összehívni. Együttal munkába vétette a polgári perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvény tervezetét is. E törvény az életbeléptető és átmeneti intézkedéseken kívül a községi bírásoknak, a tőrszede-bíróság hatáskörének és eljárásának új szabályozását és számos oly törvénynek módosítását fogja tartalmazni, a melyek az eddigi perrendtartás (1868: LIV. t. cikk, 1881: LIX. t. cikk) alapul vétele mellett szabályoztak egyes különös pörös eljárási kérdéseket.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán zónanap fél árával délig urak, délután hölgyek részére.

Október 15. Közig. bizottság.

„ 15. Vármegyei közgyűlés.

„ 18. és 19. Ellenőrzési szemle a honvéd-

laktanyában.

November 4. Szarvasmarhadíjazás.

„ 8. Utószemle a Rezső-laktanyában.

„ 20. és 21. Utószemle a honvéd-laktanyában.

— A trónörökös Torontálban. Ferenc Ferdinánd főherceg, trónörökös, mint biztos forrásból értesülünk, e hó 20-ika után érkezik Torontál megyébe, ahol mint gróf Harnoncourt vendége, vadászni fog a gróf pompás vadászterületein; nincs azonban kizárva, hogy a trónörökös csak november 4-én jöhet Ecskára, amennyiben másnemű elfoglaltsága; nem engedik előbbi érkezését. Annyi azonban bizonyos, hogy a trónörökös ez alkalommal csak egyedül fog jönni, nem

A „TORONTÁL“ tárcája.

Utazás egy frakk körül.

Soha emberfiát még nem kergettek egy a házasság jármába, mint Bánfi Armin lemezgyári hivatalnokot. Október elseje volt. Verőfény nem süttött, pacsirta danája nem hangzott a bozótban. Az örök természet nem volt szép. Ellenkezőleg, nagyon komor volt minden. Bánfi Armin levert hangulatban ült hónapos szobájában. Egy teljes óra óta vivott ádáz tusát zord hitellezőivel, kiknek hasztalan magyarázta azt a matematikai abszurdumot, hogy 80 forintból egyszerre lehetséges volna 150 frtot fizetni. Éppen most lóditotta ki az utolsó piócát egy szurtos iparos tanonc személyében, midőn belépett özvegy Holdfény Salamonné és minden elüljáró beszéd híján azt a kérdést vetette fel:

— Van e kedve nőszülni, édes Bánfi ur?

— Van! — felelte Bánfi sötéten — meny-

nyi a hozomány?

— Becsületes négyezer!

— Elég! Hol lakik az angyal?

— Rombach-utca 107., első emelet, balra.

— Vasárnap ott lesznek!

Október 8-án Bánfi Armin tiszteletét tette Dobo Márkus családjánál. Ugyanaznap este együtt voltak a „Jambó“ kávéházban. Igen vígan mulattak. Az öreg Márkus kiváló szakértő lemmel kísért a cifra ruhás taliánok énekét, akárcsak egy született olasz. A fiatalok gyorsan barátokoztak; „Vielliebchent“ is ettek és éjfél tájban már karöltve indultak hazafelé. A

bucszásnál Hajnalka valószínűleg nem ok nélkül sugta oda Bánfi Arminnak: „A viszontlátásra, maga hamis“ és így meglehetősen természetesen, hogy hősünk immár menthetetlenül vesztegette.

Egy hétre reá csokoládés uzsonna volt Doboznál, mely alkalommal Armin elhozta a „Vielliebchen“ ügyletből veszteséssé vált ajándékot: egy aranykarperecet szerencse disznócskával. Az uzsonnázó társaság egyéb beszéd tárgy híján találgatta, vajjon mennyibe kerülhetett a szép ajándék; Bánfi Armin csökönyösen nem vallott. Hajnalkának támadt azután az ötlete, hogy minden forintért, a mennyivel többbe került a karperec, mint tíz forintba, kap az ajándékozó egy csókot. (Ugy mondják, hogy másnap 60 forintról hozott számlát a boldog férfit.) A következő napok hasonló kedves évődésekkel multak, miközben Bánfi Armin irományainak rendbehozatalán fáradozott. Október végén megvolt az eljegyzés és december elején olyan lakodalmat csaptak a Barát-féle táncteremben, a melyre a legöregebb táncmesterek sem emlékeznek. A látogatottság számarányára nézve tájékoztatót nyújthat az a hiteles adat, hogy az első négyesnél a „zenére“ összecilindereztek 84 forintokat!

A menyegzői szertartást megelőzőleg a hozomány kérdés hozott rendbe. Dobo Márkus keblére ölelte vejét és a meghatottságtól vibráló hangon a következő szónoklatot tartotta:

— Drága fiam! Tagadhatatlanul igaz, hogy négyet ígértünk neked, de nincs, csak kettő. A másik kettőt hozom, hiszen azért hozomány,

hogy hozza az ember! Mäskülönben pedig nem a pénz a fő, hanem a boldogság.

Bánfi Armin gépiesen nyult a ropogós két ezres után és szó nélkül bedugta frakkjának belső zsebébe.

A lakodalmon javában folyt a mulatság. Az Erzsébetváros aranyifjúsága vadul táncolt és rekedten kurjongatott. Armin és Hajnalka alig figyeltek oda. Ők a széles tükör alatt meghuzva magukat, szerelemittasan, kéz a kézben néztek egymás szemébe és csak akkor riadtak fel, mikor a jó mama csendes nógatással biztatta, hogy észrevétlenül távozhattak.

Kora reggel halk kopogás zavarta fel szenderegéséből a fiatal férjet. Kábult fövel nyitott ajtót. A küszöbön egy cingár szabólegény állt:

— Tiszte! a gazdám, hogy tessék visszaküldeni a frakkot, mert kell!

Boszusan fordult be a szobába Bánfi Armin és átadta a kérdéses ruhadarabot, azt üzenve: „Mondja meg Majernik urnak, hogy várható voltna legalább délutánig; ilyenkor nem szokás az embert háborgatni.“

A következő három napon zavartalan mámorban töltötte idejét az ifju pár. Alig mozdultak ki meghitt fészükéből. Negyednap délután azonban látogatást kaptak. Özvegy Holdfény Salamonné tisztelettel, hogy újból szerencsét kívánjon a sikerült frigyhez. Kedves vihogással kérdezte Armint: „Nos, meg van velem elégedve?“ Bánfi uram rögtön elérte a célzást és odaszólt ifju nejehez: „Kérlek, duduskám, hagyj magunkra egy pillanatra, valami elintézni valóm van az asszonyossággal.“ Főuri előkelő-

pedig, mint a fővárosi lapok írták, neje társaságában.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán a tegnapi délutáni vonattal visszaérkezett Budapestről. — Gróf Harnoncourt Felix, écskai földbirtokos, ma délelőtt Nagybecskereken időzött.

— **Rónay főispán tűzoltói jubileuma.** Megirtuk, hogy a nagybecskereki önkéntes tűzoltóegylet Rónay Jenő főispánnak 25 éves tűzoltóságát megünnepli. Az ünnepség sorrendjét a testület a következőkben állapította meg: 1. Október 13-án a jelentkező vendégek fogadtatása a tb. főparancsnok által a célra kivezénylendő bajtársak által és lakásukra vezetése. Este 8 órakor fáklyásmenet tüzijátékkal. A fáklyásmenet a gabona-térről indul a megyeházhoz, ahol dr. Grandjean József polgármester tűzoltó-testületi al-elnök fogja a jubiláló elnököt üdvözölni. 2. Ismerkedési estély a „Rózsa“ szállodában. 3. 14 én reggel 5 órakor a tűzoltó zenekar által ébresztő, a tiszteletbeli főparancsnok és a zenekar vezetésére kivezénylendő 4 tagtárs által. 4. Sorakozó, úgy a helybeli, valamint a vendég bajtársak számára az őrtanyán reggel 8 órakor. 5. 9 órakor felvonulás a megyeház udvarába, ahonnan a jubiláló elnök vezénylete alatt lobogóval történik az indulás istentiszteletra a róm. kath. plébánia templomba. (A disz-misést Szabó Ferenc apát-plébános, tűzoltó-testületi főpap fogja pontifikálni.) Misa után a megyeház udvarára vissza, a zászló elhelyezése, azután a megyeház nagytermében diszkozgnyulás, amidőn az alkalmi emléktárgy zombori Rónay Jenő főispán tűzoltószövetségi elnök urnak átadatik, mely alkalommal ifj. dr. Demkó Pál főparancsnok, dévai kir. közjegyző alkalmi beszédet mond. Déután 3 órakor diszgyakorlat a helybeli önkéntes tűzoltók által az őrtanyán, amely egyszersmind gyülekező hely. Estebéd 1/2 8 órakor a Kaszinó helyiségében.

— **Az új karnagy.** Mint említettük, a r. kath. hitközség Sámson Györgyöt megválasztotta karnagnak. Sámson e hó 20-án foglalja el állását.

— **Kereskedelmi érintkezésünk Montenegróval.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara figyelemzteti az érdekelt kereskedő köröket, hogyha montenegrói kereskedőkkel a jövőben üzletet kötnek, ez alkalommal kikössék, miszerint a fizetések vagy közvetlenül Magyarországon, vagy a montenegrói bíróságok kizárásával közvetlenül centinjei diplomáciai képviselőtünkkel eszközöltessenek.

— **Kutba halt gyerek.** Tóban Fantus Mihály három éves kis gyermeke, a ki anyjával együtt Soeller Istvánné nagyanyjánál volt látogatoba, a kutba esett és belehalt. A szerencsétlen nagymama ellen a vizsgálatot megindították.

séggel nyult pénztárcájához, keresgélte benne, majd háláspátdan roskadt a székre: „Teremtő atyám! — riadozott — hol a pénzem? hová lett a két ezres?”

Előszedte teljes ruháját, kutatta összes zsebeit. Seholy semmi. Hirtelen átvillant agyában az eltűnés megoldása:

— Ugy van! — kiáltott — csak a frakk zsebében maradt, s rohant a szabóhoz.

Ez részvétellel hallgatta a magából kikelt ember jajszeit, azután vállait vonogatva, így szólt:

— Baj biz a' kérem; a frakk Köpecz Mór uré volt, aki tegnapelőtt esküdtött benne és úgy tudom, hogy nyomban el is utazott vele. Hogy hová, nem szolgálhatok, talán az anyósa megmondja.

Negyedóra mulva Bánfi Armin egy igen kövér urnő előtt ált. Óvatosan eltitkolta jöve telének okát; csak azt mondta, hogy sürgős tárgyalni valója volna Köpecz ural.

Az asszonyosság hamiskásan pislogott: „Hja, kérem, a gyerekek most nászutan vannak. Ere detileg csak Bécsbe akartak menni, de most azt írja a vöm, hogy megnézik Olaszországot is.”

Bánfi Arminnal forgott a szoba, de érezte, hogy itt sürgősen a cselekvés terére kell lépni. Kölcsönvett pénzen még aznap este vasutra ült, találmra egyenesen Velencébe utazott; sietnie kellett, mert ha nem, bizonyos, hogy elnász utazza az ő egész vagyonát.

Két napig bolyongott az örökvárosban; egy detektivet is megszegyenítő buzgalommal nyomozott, de nem akadt megrontójára. Csüggedten utazott tovább, Triesztbe, Abbaziába és Fiuméba; mindenütt eredmény nélkül.

Kevés uti költségének foszlányával és sőtét kétségbeeséssel váltotta meg visszautazási

— **Vadkereskedők figyelmébe.** A nagybecskereki vadász-egyesület ezúton is figyelmezteti a vadkereskedéssel foglalkozókat, hogy bármi nemű lött vadat csakis származási igazolvány mellett szabad elárusítaniok a belügyminiszteriumnak egy múlt évben keltezett rendelete alapján, amely a Torontálmegeye területén elszaporodott orvvadászok üzemeit csakis ily módon tartja megakadályozhatónak. Azok a kereskedők tehát, akik ilyen igazolvány nélkül árúsítják a vadat, annak teszik ki magukat, hogy a náluk talált vad rendőrileg elkoboztatik.

— **Bohéme asztal.** Vettük a következő sorokat:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Sziveskedjék az alábbi soroknak b. lapjában helyt adni:

Régen érzett hiányt akarunk pótolni, most, az első három hónapos évad alkalmából. Meg akarjuk alapítani a bohéme asztalt, mely minden pénteken összejönne a színi előadás befejezése után s néhány órát töltene együtt gond nélkül, vidáman. A bohéme asztal tagjai társulatunk színészei és színésznői s mindenki, aki őket nemcsak a színpadról, a festett világból, de a valóságban is meg akarja ösmerni.

Az első estét holnap, pénteken este, a Rózsa szálloda külön éttermében fogjuk megtartani, az előadás után. Felhívjuk tehát az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A Bohém asztal rendező bizottsága.

— **Utolsó rendkívüli kedvezményes kirándulás Párisba.** Az utolsó különvonat Budapestről Párisba f. hó 27-én indítatik, a melyhez előjegyzéseket csupán f. hó 23-áig fogad el a magy. kir. államvasutak városi menetrend-irodája (Budapest, Hungária szálló.) A részvételi díjak rendkívül mérsékeltek és pedig: I. oszt. 185 frt (370 kor.), II. oszt. 155 frt (310 kor.), III. oszt. 120 frt (240 kor.), a mely összegben befoglalatik az utazás külön gyorsvonattal Budapestről Párisig október hó 27-én és a visszautazás Párisból Budapestig november hó 6-án, a teljes el-látás 13 napon keresztül és pedig egy nap Münchenben, hét nap Párisban és egy nap Zürichben, valamint a két két napi utazás közben, elszállásolás Párisban, szabad bemenet a kiállítás területére, stb. Részletes programok csupán az elindulás napján adatnak ki. A temesvári kereskedelmi és iparkamara ez utazási vállalatot elismert szoliditásiánál fogva legmelegebben ajánlja a nagy közönség, de különösen a kereskedő és iparosvilág figyelmébe.

— **Szöllőtolvajok.** Szücs András és Szücs György tordai lakosnak valami ügyes bajos dolga akadt Ittvarnokon. Rájuk esteledett, s hogy a szép estét hiábavalósággal ne töltsék el, bemásztak Szeder Egyed ittvarnoki lakos szöllőjébe s neki láttak a szőlő megdézsmálásához. Szépen süttött a holdvilág s ez lön csendes mun-

jegyét. Amint a vasutra szállva, végig támolygott az étező kocsin, a középső fiúkében egymás fölé hajolva egy jókedvű párt vett észre. Pezsgőztek. Bánfi Arminnak fejébe szállt a vér.

— Hah! megvannak — kiáltott magán-kívül — ezek ők! Semmi kétség: az én keresetteim!

Az izgatottságtól csak artikulálatlan hangokat hallatott, midőn odarohant az asztalhoz és kérdezte: „Hol a frakkom? azaz az ön frakkja; azaz a pénzem? hol van? adja vissza...”

A Waggon-Lits emberei lefogták a dühöngőt és bedugták egy üres szakaszba, rácsukván az ajtót. Rövid idő múltán bement hozzá Köpecz ur — mert hát ő volt — és megindultak a diplomáciai tárgyalások. A frakk-tulajdonos kijelentette, hogy ő jóhiszeműleg járt el; a két darab ezrest tényleg megtalálta a kabátzsebben, de azt hitte, hogy anyósa csupa gyöngédségből csuszította észrevétlenül oda — mintegy nász-utazási átalányt. Bevallotta, hogy bizony vigan éltek belőle és immár mintegy 500 frtnak a nyakára hágtak.

Bánfi Armin eleinte keservesen indignálódott, de azután hosszabb eszmecsere után békésen kiegyeztek. Csupán a történeti hűség kedvéért legyen megemlítve, hogy az egyezésben váltó alakjában újabb „hozom“ is szerepelt.

Ha mostanság Bánfi Armin kérde, hogy mikép éri magát, mint házias ember, azt feleli, hogy igen jól; ajánlja is mindenkinek, hogy cserélje fel a legényéletet ilyen állapottal; de végül mély meggyőződés hangján hozzáteszi, hogy: mindenki csak a saját frakkjában lépjen az oltár elé!

Beer Béla.

kalkodásuk megzavarója. Szeder Egyed, a szőlő tulajdonosa ugyanis éjjeli körutat csinált szőlőjében s első pillantása a jóízűen lakmározó firmákra esett. Rájuk tört egy jó füttykössel, hogy alapos helybenhagyással fizesse meg az elfogyasztott szőlő árát, de Szücsék, akik ugy látszik minden eshetőségre el voltak készülve, pisztolyt ragadtak s megfutamtották a szőlő gazdáját. A holdvilág szép fénye mellett azonban felismerte a jeles testvérpárt s másnap jelentést tett ellenük. A hirtelen megejtett nyomozás folyamán egyben az is kiderült, hogy a Szücs testvérek a múlt héten is loptak valahonnan egy kocsit kukoricát, melyet Schwarz Samu ittvarnoki szatócsnak adtak el 36 koronáért. A kukoricát nevezetnél meg is találták, a kárvallott azonban még eddig nem jelentkezett. A csendőrség erőlyesen nyomoz ez ügyben, miután alapos a gyanu arra, hogy a két Szücs rendszeresen folytatja a lopás mesterségét.

— **Egy élő halott.** Felső Muzlyáról a következő tartalmu levelet vettük: Régóta készülődök, de mindig türttettem a dolgot, azon reményben, hogy talán majd csak felfedezi azt a felettes illetékes hatóság, azonban második éve már annak, hogy az ételeni szomszédságból áthatgató néha ordításnak is beváló javeszkéklését szomszédomnak bárány türelemmel elhallgattuk eddig. De már most kifogytunk a béketürelmünk-ből és kénytelenek vagyunk ezen szerencsétlen öngyöngő embert és családját bemutatni: neve Bédi Károly, mestersége kalapos volt, neje el g keservesen két gyermekkel szatócs üzletet folytat itt, azt sem tudja szegény néha, hogy mire ügyeljen inkább, dühöngő férjére e, aki néha minden ruházatát testéről leszakgatva Adám kosztümben tehetetlenül fet reng egy elkülönített helyiségben, vagy ügyeljen a gyermekeire, de igyekezzék is, hogy kis üzletéből annyi jövedelmet merithessen, hogy négyüknek a mindennapi szükségletet beszerezhesse. Ugyebár, ez egy sajnálatra méltó helyzet? Főleg akkor, midőn látjuk, hogy senki sem találkozik, aki azon segíteni igyekezzék: tudtommal már beadták volt egy izben a megyei közkórházba, de onnét mint gyógyíthatatlan beteg-et csakhamar haza expedáltak, terhét a házbérben tengődő asszonynak. Mint tudva van, helyben még mindig nincsen önálló községi előjáróság, Felső-Muzslya Nagybecskerek városának X-ik kerületét képezi, esdő szava a szanakozó szomszédoknak tehát csakis a város érdemes polgármesteréhez szólhat, al-zattal kérvén mielőbbi orvosrendőri intézkedést és ha lehetséges volna ezen néha közbotrányt okozó embert honunk valamely gyógyintézetébe bejuttatni, megmentetnék ezáltal a társadalomnak egy folyton aggodalmakban és rettegésben élőködő ártatlan iparos család.

— **Lelőtte a feleségét.** Ily címmel megirtuk lapunk tegnapi számában egy családi tragédiának utolsó felvonását, amely a szomszédos Eleméren játszódott le. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkos, akit Puksa Gézánnak hívnak, csakugyan törvényes férje volt a szerencsétlen nőnek. A férj négy lövést intézett revolveréből feleségére, amelyek valamennyien találtak. Egy lövés a nyakát, egy a baltüdőjét, egy a jobb csipőjét és egy a bal tenyerét furta át, amint a ma délelőtt a helyszínen megtartott boncolás kiderítette. A 7 milliméteres golyókat valamennyit megtalálták. A boncolásnál jelen voltak Il-niczky vizsgálóbíró, dr. Fialowski törvényszéki és dr. Magyar fogház orvos. A szerencsétlen fiatal nő irataiból kitűnik, hogy leánykori nevében Taller Irmának hívják. Még a tegnapi nap folyamán a szélrózsa minden irányába röpitett sürgönyöknek gyorsan megvolt a kivánt eredménye, amennyiben az elzüllött gyilkos férjét a bácsmegeyi Csurog községben a csendőrség letartóztatta s legközelebb átkísérik a nagybecskereki kir. ügyészség fogházába.

— **A gyűlölség áldozata** Bogoszló Péra és Zárics Szever réi haragosak s ár tanak egymásnak és kellemetenségeket okoznak mindenütt, ahol csak lehet. Folyó hó 7-én este történt, mint nagykikindai levelezők jelenti, hogy Bogoszló Péra fiatal gazda neje éppen gyermeket szült, midőn közvetlenül a szülés után betoppant a család régi haragosa Zárics Szever, a gyermekágyban fekvő asszonyra rohant, a gyermeket eldobta mellőle, őt pedig hajánál fogva megragadta, az ágyból kihuzta és kegyetlenül megettépte, rugta és verte. Mire a férj haza jött, feleségét vérbefagyva, kitépített hajjal eszméletlen állapotban találta. A bestiális Zárics ellen a férj feljelentést tett.

— **Öngyilkosság.** Kis-Jécsáról írja tudósítónk, hogy ott a napokban Porceller Jánosné öreg asszony felakasztotta magát. Férje, a ki muzsikus, a nagykorosmájból későn jött haza, a mikor feleségét a holdvilágos éjjelen eperfára felakasztva találta. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Gabonauzsora.** Bugár Adám még 1897. márciusában szorult heizyethen volt. Régi ösmeréséhez, Farkasházi Fischer Fáni nagybecskereki lakosnőhöz ment, akitől az évi buza terméséből szállítandó 10 mmászsára 50 frtot kért kölcsön. Az aratás silánysága folytán azonban a 10 mm. buzát szállítani képes nem volt s Farkasházi Fischer Fánitól fizetési haladékokat kért. A halasztást megkapta, de oly föltétel alatt, ha Bugár Adám és felesége 110 frtről kiállított váltót adnak neki. Farkasházi Fischer Fáni ekkor avval biztatta őket, hogy a 110 frtot apródonként, 2-3 év alatt is lefizethetik. Bugár Adám és neje, más menekülés nem lévén, ráállottak az alkura és a 110 frtről kiállított, de lejáratni nappal el nem látott váltót adtak Farkasházi Fischer Fáninak. Bugár Adám azután a váltótartozására 1898. augusztus 27-én 50 frtot lefizetett, mégis 1899. január 17-én, dscára annak, hogy követelése most már csak 60 frtot tett ki, 70 frt váltótólke és járuléka erejéig peresítette be. Bugár Adám ekkor, tekintve, hogy öt Fischer Fáni 60 frt helyett 70 frt erejéig peresítette be és hogy 50 frt tartozása helyett 110 forintos váltót állított ki, Fischer Fáni ellen uszoravétsége miatt feljelentést tett Farkasházi Fischer Fáni ellen ez alapon megindult a hivatalos eljárás. Fenti tényállást beismerte s 110 frtről azért állította ki a váltót, mert a szállítás idejében, 1897. év végén, ennyi felelt meg a buza értékének. Bugár azon állítását tagadja, hogy a fizetési határidő nem lett volna megállapítva s Weltmann Márton tanuval beigazolta, hogy megállapodás szerint a váltó 3 havi lejáratú lett kiállítva, mégis Bugár csak 1898. augusztus havában fizetett 50 frtot. 70 frt erejéig pedig azért peresítette be Bugárt, mert hozzászámította az időközben felmerült kamatokat s ügyvédjének ez ügyben fölmerült különböző díjait. A nagybecskereki kir. törvényszék mult év augusztus havában tárgyalta az ügyet s vádlottat az uszoravétsége és következményeinek terhe alól fölmentette. Bugár nem nyugodott meg az ítéletben s főbbezése folytán a szegedi kir. ítélőtáblához került az ügy. A kir. tábla az ügyet tárgyalás alá vevén, az első bíróság ítéletét megsemmisítette s uszoravétsége miatt vád alá helyezte Farkasházi Fischer Fánit. A vád alá helyezést a kir. Curia is föntartotta. A nagybecskereki kir. törvényszék ez alapon tegnap újra tárgyalásra vette az ügyet, de az ügyész indítványára ismét elejtette a vádat és megszüntető határozatot hozott. A határozat jogerős, mivel vádló felebbezést nem jelentett be.

Színház és irodalom.

Színházi műsor.
Péntek: *Az arany kakas.*
Szombat: *A kadét kisasszony.* Operett.
Vasárnap: *A vereshaju.*

* **A házi béke.** A feleség féltékenysége igen szomorú dolog s a franciák mégis vigjátékot csinálnak belőle. Hogy Bissonnak ez az ötlete is pompás helyszínteket fog teremteni, erről már akkor is meg voltunk győződve, mielőtt a darabot láttuk. Hogy is ne! Mikor van egy asszony, az ismert Germaine nevet viseli, aki minden férjéről feltételezi, hogy megcsalja a feleségét Először a saját urát leplezi le, mert széna-illata van a kabátjának. Pedig a szobaleány öntött rá parfümöt, hogy az uraság összevevessen, ő pedig mulatni mehessen. Azután jön a saját édes apja, kibe kistüti, hogy egy karlita-hölgygyel áll bizalmas összeköttetésben, pedig az öreg ur össze vissza csak annyit vétkezett, hogy július 14-én, a nagy nemzeti ünnepen, megcsókolta a szép spanyol asszony hóféhér vállait. Végül egy ügyvéd kerül sorra, kibe azért akar a felesége elválni, mert Germaine elcsent tőle egy Caro mio kezdetű levelet. Ez a levél persze nem az övé, hanem az ügyfélé. Magától értetődik, hogy mindezek a félreértések a darab végén kiderülnek s három boldog pár áll a színpadon, egy negyedik pedig ezek láttára kedvet kap a házassáéhoz.

Ezek mellett igen sok mulatságos dolog történik a színpadon, amit érdemes megnézni. Nemesak a darab kedvéért, de azért is, mert Kiss Pálék igen jól játszó a darabot. Az a bizonyos jóleső vigjátéki hangulat uralkodott tegnap színpadon és nézőtérén egyaránt, melyhez nekünk vidékieknek olyan ritkán van szerencsénk. Különösen Sz. K. Endi Boriska oly invenciózusan és annyi finom nuance-szal játszotta Germainet, hogy nyílt színen is taparra ragadta a közönséget. De feltétlen dicséretet érdemelnek a többi szereplők is, nevezetesen Baghy Gyula, Miklóssy Gábor, Szepessy Paula, Szabados Sándor, Imrey Edith, Zalay Irma, Juhay József, Heltai Jenő, Mezei Irma és Simon Jenő.

Közönség szép számmal volt, ámbár a színház legszebb ékessége, a fiatal lányok teljesen hiányoztak. Ki is merné a leányt egy Bisson-darabba elvinni? Pedig oly diszkrétül játszották a „Házi béke“-t, hogy a szülők lelkiismeretfurdalás nélkül elvihetik a leányaikat a második előadásba.

* **Az En Ujságom** Pósa Lajos gyermeklapja immár közeledik tizenkettedik évfolyamához. Diadalmenetbe hasonlított eddigi útja is, mert teljes éggel meghódította magának a magyar gyermekvilágot pompás meséivel, kedves költeményeivel, érdekes hazafias elbeszéléseivel és csinos képeivel, de mint a beköszöntő új évfolyam első száma mutatja, szerkesztő és kiadók nem pihennek babraikon, hanem vállvetve azon vannak, hogy sikerüket még fokozzák. Nincs is jobb barátja, mulattatója és tanítója a gyermekeknek Az En Ujságomnál; bele lát a szívükbe és a lelkükbe és olyant nyújt nekik, a mi a hazafias nemes érzést, a jóságot és a tisztaságot fejleszti bennök, de a mellett kellemesen is szórakoztatja őket. Pósa Lajossal, a szerkesztővel a magyar íróvilág színe java komolyan és tréfásan, érzelmesen és buzdítón ir Az En Ujságomba. A mellett a legolcsóbb gyermeklap is, mert előfizetési ára csak 2 korona negyedévre. Elő lehet fizetni Az En Ujságom címén Budapesten, VI., Andrássy-ut 10. szám alatt.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 11-én.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ ered. táv.) Napirenden volt a földbirtokos és gazdatiszt közti jogviszony rendezéséről szóló törvényjavaslat.

Rátkay László pártállása dacára elismerését fejezi ki a törvényjavaslat benyújtása fölött, amely ha nem is szünteti meg a régóta fölpanaszolt bajokat egy csapásra, de reményt nyújt arra, hogy idővel ezek a panaszok kevesbedni fognak, amit a törvényjavaslat kezdeményezésének tud be. Egyben elismeréssel adózik Darányi miniszternek a sikertült kezdeményezésért.

Darányi Ignác földmívelési miniszter megcáfolja a különböző oldalról nyilvánított kifogásokat, ami után a Ház a javaslatot Darányi miniszter éltetésével egyhangulag elfogadja.

Haldokló püspök.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szombathelyről táviratozzák, hogy Hidassy Kornél püspök utolsó óráit éli. Már agonizál és környezetéből senkit sem ismer föl. Mezhiradszky dr. kezelőorvos föladdott minden reményt életben maradásához.

A perzsa sah gyengélkedik.

Budapest, október 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A sok ünnepeltetés és látványosság megviselte a sah idegeit s ma délelőtt orvost hivatott, aki gyógykezelés alá vette a perzsák uralkodóját.

Öngyilkos fiatal leány.

Budapest, okt. 10. (A „Torontál“ ered. táv.) A Kecskemét melletti ágas egyházi pusztán Pór István tanyáján egy

17 éves leány, Zsikla nevű kertésznek Katica nevű leánya agyonlőtte magát, mert kedvesét elvitték katonának.

A kínai veszedelem.

Budapest, okt. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tiencsinből sürgönyzik: A németek parancsot kaptak a peking-jang-tsun vasutvonal megszállására. A vasut többi részét egészen a tengerpartig orosz csapatok szállították meg.

Ötezer francia öt ágyuval elindult a Csungheiben fogva tartott francia zardokok kiszabadítására.

Waldersee vonakodik Li-Hung-Csangot fogadni.

Kétezer főnyi expedíciós csapat pénteken Pao king fu-ba indul.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pekingből táviratozzák: Angol és olasz csapatok megszállták a nyári palotát; a németek pedig a császárné palotáját. Az oroszok folytatják csapataik visszavonását Pekingből.

Budapest, október 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Shanghaiból jelentik: A santungi kormányzó parancsot kapott 50.000 katona toborzására.

A szövetségbe tartozó 5000 főnyi csapat Kaulungtól nyugatra megverte a kínai császár csapatait

Budapesti gabonafőzede.

Budapest, 1900. október 11.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Bánsági	6 76	7.45	7.55	80	0.—
Tiszavidéki	76	7.35	7.50	80	7.80
Pestvidéki	76	7.25	7.40	80	7.65
Bácskai	76	7.50	7.60	80	0.—

Rozs		kilo	
uj	elsőrendű	70-72	6.85
„	másrendű	—	6.80
Árpa	takarmany	60-62	5.90
„	ágotni való	62-64	5.50
„	sörfőzésre való	64-66	6.—
Zab	„	39-41	5.30
Tengeri	bánsági	—	6.40
„	másnemű	—	6.40

Határidő-üzlet

Budapest, okt. 11. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett gyöngé vételkedv. Az irak tétélenkint 5 fillérrel hanyatlottak. A mai határidő-üzlet jegyzései:

Buza okt. végére	7.45—7.46
„ 1901. ápr.	7.92—7.93
Rozs okt. végére	7.14—7.15
Zab „ „	5.33—5.34
„ 1901. májusra	5.50—5.51
Tengeri okt. végére	5.04—5.05
„ 1901. májusra	4.99—5.00

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, esütörtök, 1900. október 11-én:

Itt először:

A kadét kisasszony.

Eredeti nagy operette, táncokkal és felvonulásokkal 3 felv. Irta: Pásztor Árpád. Zenéjét szerelte: Mader Raul.

Személyek:

Mr. George Williamson, indiai angol kereskedő	Tábori Emil
Mits Lucy, leánya	Revitzky Etel
Mr. Billy, fia	Baranyai Ferenc
Leilla Ullah	Lévay Margit
Bob Robertsohn, tengerész-hadnagy	Falussy István
Wattkins Tottle, tengerész-kapitány	Miklóssy Gábor
Mrs. Daisz Happy, a brightoni lak tulajdonosnője	P. Szepesi Paula
Dr. Black	Juhay József
Dr. Slack	Heltai Jenő
Dr. Frigg	Szabados László
Dr. Brigg	Simon Jenő
John, portás	Palotay Gyula
Mary, szobaleány	Mezei Irma
Egy tüzoltó	Gara Jenő
Egy tengerész	Tóth Lajos
Egy szolga	Nógrádi Sándor
Egy hölgy	Radák Rózi

Vendégek, Ullah kísérete, fürdővendégek, inasok, szobaleányok, tengerészek, szolgák.

Történik az I. felv. Williamson háza verandáján, a II. felv. Brightonban, a III. felv. a Happy lak nagytermében. Idő: Jelen.

Kezdeté este pont 8 órakor.

Holnap, pénteken, október hó 12-én:

Az arany kakas.

Énekes bohózat 3 felvonásban

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Allast nyer
gazdasági intézetet végzett, legalább 4 évi gyakorlattal bíró keresztény nőtlen irnok a Bánok-Szt-Györgyi bérghazdaságban — Fizetés 800 korona, lakás, fűtés és világítás, élelmezés. Bizonyítványmásolatok, melyek vissza nem küldetnek, fenti címen Bánok-Szt-Györgyre címzendők. 601

Gazdasszonynak
ajánlkozok intelligens, 34 éves árvaleány, ki ily minőségben már volt alkalmazva. A háztartás minden ágában jártas, jól főz, külső gardálkodáshoz is ért, gyermekek gondozását is elvállalja, kézimunka, varráshoz szintén ért. Ajánlatokat »E. Ó. Kollárovc, Trencsénmegye» címre kér. 484

Birtokok
eladását és vételét amortizációra, részletfizetésre, életjáradékra és párcellázásra lekiismeretesen eszközölök az ár fészálalékáért, mely az adásvétel létrejöttékor fizetendő. Cim: »E. M. N. 41.« Paks, poste restante. 483

Vaskereskedés,
csakis jóforgalmu s jó hírnevű, magyar vidéki városban kerestetik. Ajánlatok kéretnek Wusztl A., Szombathely. 485

Nős ispán
nagyobb bérghazdaságba azonnali belépésre kerestetik. Bizonyítványmásolatokkal felszerelt ajánlatok, melyek vissza nem küldetnek, Szőregi gazdaságnak Tápiószelére címzendők. 605

Nevelőnőket,
kik képesek az elemi, polgári, magyart, németet, zongorát oktatni, sürgősen vidékre előkelő családokhoz nagy fizetéssel keres Halminé intézete Bpest, Gyár-utca 42/B. Egyszermind ajánl gyermeknevelőnőket, bonneokat és különféle tanerőket. 487

Ügynökök
vidéken még a legkisebb faluban is kevés fáradsággal állandó jövedelmet biztosíthatnak maguknak. Ajánlatok kéretnek Tirgram társasághoz Bpsten. 479

Téli szálló
kapható
dr. Brájer Lajosnál. 263

Stern H. és fiaai N.-Beckerek, fő-utca.

Biztosító főügynökség és bankbizományi üzlet.
Telefon 168. sz.

Elad osztálysorsjegyeket, értékpapirokat, igérvényeket és sorsjegyeket részletfizetésre.

Elfogad biztosításokat a legcélszerűbb osztályokban és legolcsóbb díjak mellett.

Közvetit kölcsönöket ingatlanokra legolcsóbb kamattal, illetőleg törlesztési részletek mellett.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál.
Ügynökök felvételnek. 875-3.3

Kiadó lakás.

Egy lakás, mely áll 4 szobából, alkov, zárt folyosó, konyha, éléskamra, nyári konyha, cselédszoba és egyéb mellékhelyiségekből, 1900. évi november 1-től kiadó.

Felvilágosítással szolgál
Neumann Herman,
879-3.3 rövidáru kereskedése
Nagybecskerek, Hunyady-utca.

Védjegy. **Brady-féle**
Mária-czelli
Gyomorcsépp

nagyszerűen hatnak, gyomorhajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, búzós lehelet, fejfájás, savanyu felbőfőzés, hasmenés, gyomorférgés, felesleg nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöros szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok- és hámorholdáknál.

Említett bajoknál a Brady-féle Mária-czelli gyomorcsépp évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Vásárlásnál tessék világosan Brady-féle Mária-czelli gyomorcséppet kérni és csak oly cséppet tessék elfogadni, melyek fenti védjeggyel és a készítő aláírásával (C. Brady) vannak ellátva. A réghírneves valódi Brady-féle Mária-czelli gyomorcsépp ára használati utasítással együtt: kis üveg 40 kr., nagy üveg 70 kr., míg a nem valódiak utánzóitak és értéktelenebbek olcsóbb ár mellett többnyire 85 krral ajánlatnak.

Kapható valamennyi gyógyszerertárban.
Magyarországi főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerháza BUDAPEST, Király-utca 12.
(748-24.4)

!! A szerencse mindenütt feltalálható !!

Fölösleges tehát osztálysorsjegyeket Budapestről hozatni. Böven el vannak látva azokkal a helybeli elárusítók (Kadelsburger, Stern, Watzke); azonkívül sem a sorsjegyek vételénél, sem pedig esetleges nyeremények kifizetésénél költségek felszámítva egyáltalán nem lesznek.

A VII. osztálysorsjátékhoz sorsjegyeket ajánlok a következő áron:

1/8	1/4	1/2	1
75 kr.	1 frt 50 kr.	3 frt	6 frt

Tisztelettel (885-4.1)

WATZKE F.,
Nagybecskereken.

1601/I-1900. szám. 887-3.1

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur ő excellenciája az 1900. évi 64.916. számú rendeletével a nagybecskereki posta és távirtda épület átalakítását 53 806 korona 40 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1900. évi november hó 3-ik napjának d. e. 10 órájára alulírt hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kifizető nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántéppénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Tekintettel az átalakítási munkák természetére, csakis az összes munkákra tehető ajánlat.

Kelt Nagybecskereken, 1900. évi október hó 7-én.
Magy. kir. államépítészeti hivatal.
Hivatalfőnök h.
Harmat Adolf,
kir. mérnök.

Alibunári házk. fúszolgabírószágtól. 1564. házk. szám. 1900. 882-1.1

Idézés.

Id. Guczul Dimitár, Floarea, Petár, ifj. Dimitár, John, Moisz, Anna, Éva és Rakilla, mint a Kevi-Szóllós községi 201. házszámú Guczul-féle házközösség ismeretlen tartózkodásu családtagjai, ezennel felhivatnak, hogy a házközösség megszűntetése céljából 1900. évi november hó 20-ik napjának d. e. 9 órájára Kevi-Szóllós községhez tartozó tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg vagy Guczul Andrea községi albirót, mint a részükre kinevezett gondnokot, célszerű képviselőikre utasítsák, ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Alibunárott, 1900. évi október 9-ik napján.

Napholtz Lajos,
házk. tb. fúszolgabíró.

Kiadó lakás.

Fő-utcára nyíló első emeleti elegáns saroklakásom jutányosan kiadó s azonnal elfoglalható. A lakás áll 4 tágas utcai szoba, egy udvari szoba és előszobából, megfelelő mellékhelyiségekkel.

KOVÁCS SÁNDOR,
Nagybecskerek, (Hunyady-utca.)

Megyei telefon 106. Megyei telefon 106.

Műtrágya
ugymint
16% szuperfoszfát
és
csontliszt szuperfoszfát-amoniakkal
(szavatolt beltartalma 10% foszforsav, 3% légeny).

Továbbá
SZŐLŐ-trágyát
az őszi idény alatt raktáron tart és eredeti gyári áron kisebb mennyiségben is elad

BRAUN ÁRMIN
Nagybecskerek, 820 1-10
a zalathnai kénkovand-ípar részvénytársaság brassói kénsav és műtrágya-gyár vezérképviselője

Nyomatott Pleitsa Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.